

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolaistica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe anu . . . 5 fl.—er.
" " " " " jun. anu 2 " 50 "
Pentru România si strainetate pe anu 7 " —
" " " " " j. a. 3 " 50 "

Pretiul insertiunilor:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contineu
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.

Corespondintele să se adreseze Redactiunei
dela „BISERIC'A SI SCOL'A“ in Aradu, la
institutul pedagogic-teologicu, era banii la
secretariatul consistoriului romanu ortodoxu
din Aradu.

Fonduri bisericesci si scolare.

Cine nu scie, cât de pucini sunt ómenii, cari,
pana cand le merge bine, se-si aduca aminte, că
binele in lume nu este statornicu; ei dupa bine
urméza de regula reu, si dupa dilele bune vinu
neconditionatul dile negre. Chiar pentru acésta
inse a dispusu provedintia, că toti se simu cer-
cati din cand in cand de necazuri si calamităti,
că se ne venim in ori, se ne aducemu aminte
de detorintele nóstre, si prin schimbarea modului
de viétia se reparàmu cele neglese in trecutu.

Amara este pentru totu omulu cercarea ne-
cazului, grele sunt pentru toti suferintiele; dar
vechiu ca timpulu si nedesmintibilu este adever-
rulu: că necazurile sunt scól'a virtutii. Ferice deci
de muritoriulu, care scie se fia mare in diu'a ne-
cazului! Ferice de omulu, care in astfeliu de
momente posede capacitatea si timpulu, că se es-
ploateze reulu in folosulu seu, si se-lu faca unu
isvoru de bine si fericire pentru viétia sa vii-
toria!

Biseric'a si scól'a nóstra au se indure multe
astadi. Celu mai mare reu inse, de carele sufer-
rimu, este fara in oíela seraci'a poporului si lips'a
de fonduri, o lipsa adencu semtita astadi in viétia
nóstra constitutionala de sus pana jos. Impregiu-
rarea acésta ne face o multime de pedeci, ea ne
paraliseză de multe ori bunele nóstre intentiuni,
ea este o stavila puternica, carea ne infrange pré
adesea orice pasu, prin carele tientim a luá unu
aventu mai insemnatu in desvoltarea nóstra pe
tote terenele, si cu deosebire pe terenulu cul-
turalu.

In o astfeliu de stare eredemu, că sórtea
nóstra de astadi este unu motivu de ajunsu, că
avendu in vedere greutatile vietii actuale, se simu
cu mai multa ingrigire facia de viitorulu nostru.
Betranii ne au conservatu cu multe sacrificie
limb'a si esistentia. El au facutu destulu pentru
timpulu loru. Acum a venit u rendulu la noi că

se continuàmu opulu inceputu de ei, se desvol-
tamu, si se le dàmu loculu, ce le compete in
lume acelora tesaure sante remase din betrani.

Aburulu a avutu de cand esista lumea aceasi
putere, carea o are si astadi. Puterea lui a fostu
inse pana mai ieri alaltaieri unu lucru mortu.
Nimenea nu o intrebuintia, pentru ca nu se na-
scuse inca omulu, carele se o scie aplicá, si carele
se afle medilócele si capitalele, prin cari
se-lu puna in activitate. Mare este si la popo-
ruiu nostru puterea de viétia, multe sunt talen-
tele, ce se gasesc in sensu lui. Acele talente
remanu din nefericire nesce margaritarie aruncate
in nesipu. Nu esista omulu, nu esista acea
scóla puternica, resfrata pana in ultim'a coliba,
carea se le caute, se le desvólte, se le faca pro-
ductive, si astfeliu se le faca fal'a némului, ca-
ruia apartienu.

Romanulu nostru si-consuma in mare parte
puterile sale in luerulu celu mai greu, dar in
luerulu celu mai reu platitu. Romanulu muncesce
greu, dar plăta-i este pucina. Elu a scapatu de
selavi'a legii, dar este condamnatu la o sclavia
multu mai amara, selavi'a nesciintiei, a lipsei de
cultura. Sunt multe caile, cari duc la Rom'a,
dice unu proverb. In punctulu din cestiune este
inse numai un'a, si acésta este scól'a, acea in-
stitutiune sacra, carea a facutu mari tóte popó-
rele, căte o au sciutu pretiu precu a merita.

Esprimendu cuventulu scóla ne cuprinde o
mare temere, cand ne aducemu aminte de multele
greutati ale acestui santu locu. Este sciutu, că
multe sunt astadi pretensiunile, ce le avemu facia
de scóla, este sciutu, căt de tare s'a inmultit
aceste pretensiuni in timpulu din urma; dar pe
de alta parte scimu si aceea, că mai multe sunt ne-
ajunsurile scólei nóstre in ceca ce privesce ma-
teria, nervus rerum, chiamatu a o sustiené. Po-
porulu este seracu, scól'a si biseric'a sunt serace,
si nu au fonduri, că se pótă vení in ajutoriu

acolo, unde denariulu poporului nu ajunge si nu poate acoperi nici chiar cele mai urgente trebuinte.

Grea este dara situatiunea nostra astazi, dar multu mai grea ne va fi mane, daca nu vomu face uso de experientiele trecutului, nu vomu sarí cu totii in ajutoriu santei cause, si nu vomu crea fonduri bisericesci si scolarie in tote partile. Ei bine, ne va dice cineva, dar timpurile sunt grele, si pucine sunt medilócele si isvórele, din care amu poté aduná ceva pentru biserica si scóla. Este pré adeverata acésta obiectiune, dar nu trebuie se perdemu din vedere, că a face fonduri nu este lucru de o di, ci aici se recere timpu. Nu trebuie se uitàmu apoi nici aceea, că precum din picaturi se forméza torrente, tocma asia se potu formá din contribuiri mici sub o buna administratiune sume insemnate.

Grentatea cea mai mare in orice intreprindere este de siguru inceputulu. Cât ar fi fost de bine, daca acestu inceputu s'aru fi facutu numai cu câtiva ani mai nainte. Elu inse nu s'a facutu. Acésta impregiurare apésa forte greu, si o semtimu destulu de tare cu totii. De aceea odata trebuie sè-se sparga ghiaci'a, trebuie se incepemu. Caus'a nu mai poté suferi amanare, daca voimu, că se nu devenim mane in o positiune multu mai grea, decât eea de astazi.

Este trista sorteia omului, carele lasa tote pe diu'a de mane, si mai trista este inse a acelui'a, care ascépta se-i vina tote dela altii. Astfelui de ómeni nu progreséza, nu potu progresá nici odata. Ei se lasa de regula in man'a intemplării, ér acésta situatiune nu poté conduce pe nime la bine. Póte ca am fost si noi in trecutu de multeori preocupati de astfelui de idei. Astazi inse, cand gustàmu din fructele cele amare ale loru, nu este, si nu poté fi consultu, că se lasamu a se mai repeti gresielele trecutului.

In fac'a torrentului ideilor materialiste, ce entreiera astazi cu atât'a repediune lumea, sorteia preotului si invetiatoriului nostru devine totu mai grea. Poporulu pe de o parte seracesce, ér pe de alt'a perde totu mai multu din pietatea eredita din betrani. Astfelui se nu ne asceptàmu, că elu sè-se arete in viitoru cu mai multa posibilitate si voia de a platí din denariulu seu acesti functionari ai sei. Sunt bune fara indoiéla pentru omu ilusiuile si sperantiele. Ele sustienu puterea de viétia in omu. Amara este inse insielatiunea pentru acel'a, care se lasa a fi condusu in viétia sa de ilusiuui si sperantie false, de lucruri, cari nu au o basa, nu au unu fundamentu realu.

Poporulu romanu a datu multe dovedi in trecutu, că posede destula abnegatiune, si este gata a sacrificá atunci, cand pretindu interesele sale. Elu o va face acésta de siguru si astazi,

daca va fi din destulu luminatu asupra măretiului scopu, ce-lu urmarim prin denariulu, ce i-lu ceremu. Se-i spunemu dara cu totii, că sórtea si viitorulu nostru sunt depuse in manile bisericei si scólei. Se-i spunemu mai departe, că aceste döue institutiuni au lipsa de avere, că se pota traí si se pota promova interesele nostre. Se-i ceremu apoi ajutoriulu prevenindu-i noi insine cu exemplulu, si se infintiamu in tote comunele nostre fonduri bisericesci si scolarie.

In realisarea acestei idei salutarie vomu intempiná de siguru mari pedeci si greutati. Acestea inse se nu ne descurageze nici decât, ci se avemu in vedere, că nimicu nu se face fara greutati in lume, si că prin blandetie si răbdare se poté delaturá orice greutate, si mai curend séu mai tardiui vomu ajunge de siguru la resultatulu dorit.

Fonduri dara si érasi fonduri se infintiamu in tote partile, daca voimu se damu bisericei si scólei nostre posibilitatea de a realizá totu aceea ce dorim si acceptàmu dela ele.

• Art'a de viétia.

(Continuare.)

O insusire insemnata este pentru omu si punctualitatea. Ea ne scufesce de multe neplaceri, la cari fara ea de siguru ne amu espune. Acésta calitate se recere si in viétia casnica. Femei'a nepunctuala este de regula motivu de certa in casa. Timpulu este pentru meseriasiu parale, pentru femeia insemnéza inse punctualitatea mai multu, insemnéza pace, liniște si multiemire in casa. Totu asemenea se recere dela omu atât in viétia casnica, căt si in tote intreprindereile perseverantia. Ti-ai facutu odata unu planu bunu, atunci tiene-te de elu. Nu te lasá că cea mai mica pedeca se te abata dela elu; ci din contra urmaresce-lu cu diligentia, si fiu siguru că lucrulu si pacientia de buna séma ti-se rentéza la timpulu seu. Pentru adeverirea celoru dise s'aru poté aduce o multime de exemple, dar nu tienemu de necesariu, deorece esperiintia fiacui este exemplu destulu de puternicu in acésta privintia.

Multe sunt apoi medilócele, prin cari si-poté face cineva viétia fericita. Se ne intipuumu numai, căt de nefericit este omulu, carele nu si-scie predomini temperamentulu seu, si érasi căt de bine se sciu aflá in tote impregiurările ómenii, cari sciu se si-ascunda defectele temperamentului. Romanulu dice, că „mielulu blandu suge la doue oi,” si in adeveru proverbulu acesta se aréta in forte multe casuri, că este adeverat. Sunt in lume ómeni cu pucine cunoșintie, dar cari o dueu departe prin bunatatea, blandetia si modestia loru. Ei se semtu fericiti in internulu loru, si tota lumea ii-stiméza, in timpu ce ómenii cu multe cunoșintie remanu pentru tota viétia loru nefericiti si urgisiti de tota lumea numai din cauza, că nu sciu sè-se predominésca, si la cele mai nensemante lucruri se aprindu, si astfelui se turbura in internula loru, si devinu uriti naintea lumei.

Acésta impregiurare ne conduce la conclusiunea că astfeliu de ómeni nu au maniere, desi manierele sunt singurulu factoru, carele ne pôte face se fîmu placuti in societatea, in carea traimu. Manier'a nu este unu lucru atât de neinsemnatu, precum s'ar paré la prim'a vedere, si precum credu multi ; din contra dela maniere depinde de multe ori chiar intregu viitorulu omului. Pôte fi cineva omulu celu mai inventiatu si chiar celu mai virtuosu, inventiatu si virtutea lui nu ajungu nimicu, daca nu posede maniere. Cand vorbim de maniere nu intielegemu acea multime de reguli de multe ori absurdé, ce se numescu „eticiueta“ ; ci acea tienuta nobila, prin carea se manifestéza nobleti'a interna a omului. De aceea se dice si cu dreptu cuventu, că tienut'a frumósa valoréza mai multu, decât trasurile frumóse ale fecii. O astfeliu de tienuta provóca in ómenii, cu cari avemua a face mai multa placere, decât statuele si icónele scumpe, ea este art'a cea mai frumósa.

Moduiu, cum esecutamu o fapta, este ornatului ei. Daca nu esecuti bine si cu o maniera frumósa o fapta buna, ea si-perde de jumetate din valóre. In daru ajutu ea, d. e. pe cineva, daca cand i-predau ajutoriulu mieu lu-avorbescu cu cuvinte urîte. Ajutoriulu datu in unu astfeliu de modu face asupra omului semtitoriu o impressiune fôrte rea. Elu me timbréza de omu fara maniere, si in locu de stima mi-caseign numai despretiulu lui. Se istorisesce, că odata a mersu unu soldatu pe timpu scurtu cu concediu acasa la parinti. Rentornandu de acasa s'a intardiatu pe cale, astfeliu, că daca nu ar fi facutu drumulu ce-lu mai avea a face cu post'a, elu n'ar fi potutu ajunge la timpu in casarma. Ce se faca deci, intră in oficin'a unui friseriu, i-descrise starea, in carea se affa, si i-ceru ajutoriulu. Friserulu i-dete-eu tota placerea sum'a ceruta ; ér bielulu soldatu frapatu de atât'a bunavointia i-multiemiu cu cuvintele : „cum se-ti resplatescu acésta bunafate, eu n'am nimicu pe lume.“ Vorbindu acestea scôse din busunariu nnu petecu de hartia murdara, si i-o predete cu cuvintele : „primesce acésta harthia, este o recepta, dupa carea poti prepará cea mai buna negréla de cisme, eu am facutu de multe ori bani cu ea, Dta pôte sci se o intrebuintiezi mai bine, si astfeliu am ocasiune, se-ti resplatescu bunatatea.“ Acésta harthia murdara s'a dovedit u mai tardiul destul de pretiosa pentru friseriu, cu ea a cascigatu o jumetate de milionu. A fost adeca cea mai buna recepta pentru viesu, ér friseriulu si-a facutu cu ajutoriulu ei o fabrica, care si astazi este unulu din cele mai insemnante stabilimente din London.

S'a sustienutu, că manierele bune sunt o insuire, ce o posedu numai ómenii din clasele mai inalte ale societății. Acésta assertiune nu susta, pentru ca ómenii seraci inca potu ave maniere chiar ca si cei avuti. Totu omulu pôte fi prevenitoriu si amicabilu facia de altulu chiar si daca n'are nici unu cruceriu in busunariu. Cu politeti'a poti se mergi fôrte de parte, desi ea nu costa nimicu, si asia dicendu este marfa cea mai eftina. Manierele ca si alte lucruri trebuie invetiate. La unii ómeni, ce e dreptu se pare, că le este inascuta o tienuta frumósa in societate ; cei mai multi inse trebue se-si insusișca manierele prin inventiatura, si acésta se intempla cu succesu numai pana cand tiene etatea junietiei.

Am disu, că clas'a de jos, muncitorii inca potu se aiba maniere. Au dôra ei se nu se stimeze unii pre altii ? Prin tienut'a, ce o observéza ei unii facia de

altii, respective prin manierele loru nu se exprima niciu altu ceva decât stim'a facia de sene si stim'a reciproca. Prin aceea, că unu lucratoriu stiméza pe colegula seu se aréta, că elu se stiméza pe sene, si stiméza clas'a, carei'a apartiene.

(Vâ urmă.)

Din Albumulu Paris-Murci'a.

Scol'a.

Celu mai bunu medilocu de a se judecă cineva pe sine este de a se compară.

Espositiunile universale au fost inventate pentru acésta. In urm'a espositiunilor celoru mari din Londr'a, din Filadelfi'a, din Vien'a si din Paris, Franci'a pôte sci ceea ce ea pretiuesce si cei'a ce pôte ca natiune industriala si comerciala.

N'avemu aceleasi medilöce de informatiune pentru politica, pentru litere, pentru caracterulu nationalu. Inse, daca espositiunile nu le luminéza, directamente de cât asupra industriei si comerciului, ele dau pe calea inductiunei lumini asupra restului intregu. Aceste mari adunări internationale nu sémena a servitori stralucite si trecatóre, cari, cu cât timpulu se departéza de densele, cu atât si-perdu importanti'a. Din contra, posteritatea le va intrebá cu o curiositate ardetă. Ea va luá dintr'ensele cele mai sicure cunoscintie despre moraurile, usurile, resorgintile, caracterulu, valórea relativa a populilor si insusi a gintilor, in epocele in cari s'a facutu fiacare espositiune. Noi contemporanii, ceea ce trebue se caută in intr'ensele sunt lectiuni.

Spre a apretiuí daca unu cavaleru pe unu campu de alergări va reusí séu nu, se tiene contu de grentatea sa, de forti'a musculara ce posede si de indemanarea sa profesionala; totu asia, in industrie si in töte ramurile activitatii omenesci, cauta a se luá in consideratiune pentru fiacare populu situatiunea ce i-au facutu istor'a si constitutiunile sale, medilöcele ce afa in caracterulu seu si aptitudinile sale spre a luptá in contra conditiunilor defavorabile si spre a desvoltá conditiunile favorabile.

Alu treilea elementu de comparatiune si de studiu este fara contestatiune celu mai considerabilu. Fiacare populu, ca si fiacare individu, este adeveratul factoru alu propriei sale măriri séu alu propriiei sale miserii. Pôte cineva ave unu pamentu fertilu, mine nesecabili, porturi intinse si sigure, materii prime in abundantia, si se vegeze in mediloculu acestor avutii naturali din lips'a de capacitate séu de energie. Din contra, o mana de ómeni esilati pe unu coltiu de pamentu la estremitatea Europei, amenintati de mare, cuprinsi de ape, opunu mării stavilare preste cari ea nu pote trece, cucerescu si fertiliseaza pamentulu, mergu a cautá in colonii o desvoltare teritoriala pe care fruntariele loru le o refusa, si pe cari slabiciunea loru numerica nu le-o permite. Acésta este istor'a Olandei. Omulu face pamentulu, scol'a face pe omu.

Natur'a a pusu pe Franci'a in numerulu natiunilor celoru mai favorisate prin binefacerea situațiunei sale geografice, prin avut'i'a si varietatea productelor sale, fara inse se i-dea predominant'a in nici o ramura. Ea are mai pucini carbuni de pament de cât Angli'a, ea are mai pucine cereale si turme de cât Americe'a. Asemenea institutiunile sale, istor'a sa, o pune intr'unu rangu inaltu, care nu

este cu toate acestea celu pucinu astazi, primul rang. Ea are a vindecă rane inca deschise; este fragmentata de partile politice cari o slabescu in lupte sterpe; n'are, ca alte câteva natiuni concurente, nemarginite coionii, flote fara sémenu pentru resbelu si comerciu, o organisatiune puternica de consulate, cantore in tota centrurile de consumatiune si de schimb. Ea si-ridica aptitudinile sale nationale avute si variate, ca si productiunile pamentului seu. Ea a avut multu timpu, si conserva inca suveranitatea gustului si a modei; si ca o voesce cu taria, ea va conserva acésta suveranitate totdeauna.

Suveranitatea gustului si a modei, sunt doue suveranitati unite, cari inse potu fi despartite. Suveranitatea gustului se datora naturei, inse naturei perfectionate prin o educatiune puternica; suveranitatea se datora superioritatii gustului si in mare parte preponderantiei politice.

Gustul nostru n'a scadiutu, dar (ceea ce e de temutu si siguru) alu concurrentilor nostri se ridică si se lamuresc. Omenimea merge atât de iute, in cât nu este de ajunsu a face bine, cauta a face mai bine séu a peri. Acestu adevern a isbucentu din tota partile la ultim'a positiune. In tota Francia n'a fost de cât unu strigatu: Se ne grabim a fondá scóle! Scóle de desemnu, scóle de meserii, scóle profesionale, scóle de inalte studii. Se avemu museulu nostru din Kensington. Spre a studia cum procedu, cum lueréza rivalii nostri, se nu asteptam ca productele loru se sosesc pe pietele nóstre. Se strebatemu, la rendulu nostru si dupa exemplulu loru, marea scóla a lumii. Se facem omeni. Se fundam scóle spre a face intr'ensele omeni! Acésta este prim'a si neaperat'a conditioane a fortunei nóstre.

Se facem omeni destinati numai a merge in rendu; căci unu singuru regimentu de soldati vigurosi si deprinsi la resbelu va returna doue-dieci de regimenter compuse din soldati prosti. Se facem capitani, căci unu omu, unu omu mare, pretiuesce mai multu, aduce mai mare profitu de cât descoperirea unui continentu séu a unui tesauru. Intre Cristofor Columb si Americ'a, pe Columb cauta se alegem. Wellington dicea, că „presentia lui Napoleon intr'o armata eeuivală cu unu ajutoriu de patru-dieci mii omeni.“ Unu englesu dicea vorbindu de d. Pasteur: „Cu dieci omeni ca acel'a Francia va platí rescumpararea sa.“ Fara d. Thiers ea n'ar fi platin'a inca.

Se facem in fine omeni utili. Nume ca alu lui Victor Hugo voru fi in viitoriu gloria epocei nóstre turburate; inse poté-vomu uitá pe acei inventatori modesti, cari au facutu revolutiuni bine facatore si liniscite: Jobard, care a schimbatu conditiunea tiesutului; Doguerre si Nepce de Saint Victor, cari au inventat fotografia; Poitevin care a transformat'o; Thimonnier, care a avut prima ideia despre masin'a de cusutu; Bounaz, care perfectionand'o si aplicand'o la broderie, terminá de a pune capetu monotonei si lamentabilei tragicie a cusaturei cu acul si a dileloru de usprediece óre, cari abia prodneu unu salariu de 60 bani, espunendu inca pe unu lucratoriu la disgrati'a aprope sigura de a fi atacati de maladi'a planililor si de a orbí? Poté-vomu citá, dicem, pe acesti modesti inventatori si pe atâta' alti cari in laboratoriu, in ateliere, in nisce paturi próste, cauta si afla medilocul de a face travaliul mai perfectu, séu mai pucinu costatoriu, ori mai pucinu periculosu?

Scóla face pe omenii cei mari si pe omenii utili,

pe marii ingineri si pe lucratorii cei buni. Ea face pe populi fericiti si gloriosi.

Popululu care are cele mai bune scóle este primul populu. Daca nu e astazi va fi mane.
„B. P.“

Jules Simon

Sciri scolastice.

Bufenr, 7 Ianuarie 1880.

Onorata redactiune! Vinu a ve incunoscintia despre o dispusetiune salutaria a oficiului parochialu din Buteni, luata in privinti'a inaintarii invenitamentului la scóla de fetitie dela noi.

Scóla acésta esista din toamna anului 1878 si deci ca unu asiediamentu nou, a caruia folosu nu este cunoscutu la poporu. Ce éra dara mai firescu — decât că parintii fetitilor se fia reci facia de scóla ca si pana cand aceea nu esistá! Catra recel'a poporului se mai adause si recel'a cea multu simtita din iern'a acésta, astfelu pe cum scadeau in termometru gradurile caldurei in asemenea tipu se micsiora si numerulu fetelor din scóla.

Starea acésta anormala avandu-o in vedere barbatii fruntasi ai poporului nostru de aici, in serbatorile Nascerii Domnului, ce treeura, — au datu de scire poporului, că de acum inainte nu se va vesti in biserică nici o ineredintiare, pana ce mirés'a nu va recita regatiunile ddiiesci naintea ddloru preot; éra acelea, care n'au trecutu etatea de 12 ani, la timpul seu voru fi provocate pe langa recitarea rogatiunilor a si ceti si scrie. In legatura cu acésta se anuncia poporului, că in tota Duminecele si serbatorile se voru tiené prelegeri in scóla pentru fetele, care au trecutu etatea de 12 ani. Totu atunci in o siéntia a comitetului parochialu, dupa ce se alése presiedinte in loculu celui reposatu — s'a mai decretat, că de acum nainte in tota Duminecele doi barbati alesi se cerceteze localurile de jocuri (dantiuri), de unde apoi se eschida tota fetele si toti fetiorii, cari n'au ajunsu etatea de 16 ani; éra eei cari au ajunsu acésta etate trebuesc se documenteze că sciu rogatiunile daca voiescu a luá parte la jocuri.

Dispositiunile aceste nu au intimpinatu resemntia la poporu, deci si-au resultatulu loru dorit. In curend se umplu scóla de fetitie in Dumineci si serbatori, éra numerulu elevelor la scóla cotidiana crescu binisoru, ba se poate spera că cu desprimavare, se va umplea si scóla cotidiana. Multu contribue la frecuentatiunea scólei si sfaturile si dojan'a parintesea, ce dau preotii acelora feti, cari presentandu-se in biserică la ungere (miru) nu sciu face semnulu crucei. Deci unele ea aceste suntu indrumate a cercetá scóla si a inveti'a barem rugatiunile. Si acestu sfatu blandu si parintescu datu in medilocul bisericiei nici odata nu suna indesertu.

Vedienda resultatulu imbucuratoriu provenit din dispusetiunile si ingrijirile susinsirate — m'am convinsu despre influenti'a ce are preotulu la poporu, mai vertos cand acesta este convinsu despre bunele intențiuni ale preotului. Din decisiunile comitetului m'am convinsu mai departe că ce mare bine este pentru poporu, cand in fruntea lui stau barbati intielepti si contielesi pentru inaintarea poporului!

Catra acestea mai adaugu că in lun'a trecuta a reposatu fia-iertat'a veduva protopopesa An'a Machi-Versiganu. Mórtea i-a venit mai curend de cât ce s'ar fi prevedutu, deci a reposatu fara testamentu.

Am intielesu in se că eredii din bunavointia loru do néza scólei nóstre de fete 50 fl. cu scopulu de a se cumpéra vestimente si a se imparti între elevele cele mai serace.

Fiuind că m'am incercat a deserie nisces pasi pentru inaintarea invenientului dela noi, nu va fi de prisos a mai notificá si aceea, că in primavér'a anului trecutu s'au facut la noi pasi pentru de a starui la forurile superioare ca se infiinticeze in Buteni unu gimnasiu. Pentru a usiorá realisarea acestei dorintie, comun'a bisericésca a decretat a oferi spre acestu scopu döne intravilane comasate, ce le are in medilocul orasiului, pretiuite cam la 2000 fl. éra celealte comune de prin pregiuru s'au angagiatu a ridicá insusi edificiul, spre ca e scopu s'a si subseris pana acum vr'o 2000 fl. totu in obligatiuni dela ómeni cu garantia si este sperantia a se mai colectá si mai multa daea se va sci cu positivitate că gimnasiulu intr'adeveru se va ridicá in Buteni, eaci Butenii este una locu centralu, la carele gravitáza vr'o 80—90 comune; deci ce e mai firescu, de căt ca unu tienutu compactu ca si acest'a si de altintre cu poporatiune nestricata se fia in stare fara greumente a contribui atât'a, căt se fia de ajunsu pentru ridicarea edificiului, mai departe — se pótadá contingentulu de baieti indestulitoriu pentru unu gimnasiu, carele apoi se fia in stare a resplatí spe-sele, ce s'ar face pentru intretienerea lui.

Mi-voiu permite si cu alte ocazii a Ve incu-nosoiintia despre miscările, ce le voiu observá că se ivescu pe la noi in caus'a invenientului.

B . . . 'a.

Serbarea dilei Botezului in Bucuresti.

Duminica, 6 Ian. dn'a botezului Mantuitorului, nostru Isus Christos, A. S. R. Domnulu la órele 10 si jumetate dimineti'a, a mersu calare, insocit u de d. ministru de resbelu, de statulu maioru si escortat u de escadro ulu de gendarmi, la biseric'a Zlatari, unde, incunguratu de eas'a Sa civila si militara, a asistat la oficiulu divinu, facia fiindu dnii ministri si inaltele corpuri ale Statului.

Dupa saversirea santei liturgii, a urmatu procesiunea de la biseric'a Zlatari pana la pavilionulu dupa malulu Dambovitiei.

Procesiunea s'a pusu in miscare in ordinea urmatore: Unu detasamentu de geandarmi pedestri; töte drapelele corporilor de garnisóna; preotii cu santele icóne, urmati de inaltulu clerus, dupa ordinulu lor ierarchicu; d. prefectu alu polítiei capitalei; dnii adjutanti domneschi; d. maresialu alu curtierii. Apoi: A. S. R. Domnulu cu I. P. S. S. Metropolitulu Primatu, avendu la drépt'a si la stang'a căte 6 oficeri din diferitele corpuri ale garnisónei. In urma: dnii ministri, Inaltele corpuri si dnii oficeri, care nu se affau in frontu.

La pavilionulu Dambovitiei incepù ceremonia a santirei apelor. La momentulu cand Inaltu Pré Santi'a Sa a pusu sant'a cruce in apa, s'a intonatu cantecul: *In Iordanu botezandu-Te Tu Dómine*, tunurile din délulu Spirei incepù a dà salve.

Dupa terminarea ceremoniei A. S. R. Domnulu a beutu din aiazma si a sarutatu sant'a cruce. Inaltu Pré Santi'a Sa a invocatu binecuvantările a Totputernicului asupra Altetielor Loru Regale.

Procesiunea urmandu aceeasi ordine ca la venire, s'a intorsu la biseric'a Zlatari, dupa ce I. P. S. S.

Metropolitulu Primatu a stropit u aiazma drapelele armatei.

A. S. R. Domnulu, dupa acést'a a incalcetu si a mersu pe bulevardu inaintea statuei lui Mihai Vitézulu, unde avendu la stang'a pe d. ministru de resbelu si incunguratu de statulu-majoru generalu, a primitu defileul trupelor garnizónei, comandata de d. generalu de divizie, A. Cernatu, care, in timpul defileului, s'a tienutu la drépt'a Altetiei Sale Regale. Trupele erau formate in ordinea urmatore:

Scól'a militara, detasamente din cele 5 legiuni ale gardei orasiennesci din Bucuresci cu drapelele loru, batalionulu 1 si 4 de venatori, batalionulu 1 de geniu, unu batalionu din I-iulu regimentu de infanteria, regimentulu alu 2-lea de infanteria, regimentulu alu 3-lea de infanteria, o compania din alu 6-lea regimentu de dorobanti, 4 baterii din I-iulu regimentu de artilerie, 4 baterii din alu 2-lea regimentu de artilerie, 2 escadrone din I-iulu regimentu de rosiori, regimentulu alu 2-lea de rosiori, unu escadronu din alu 3-lea regimentu de calarasi si unu escadronu de trenu.

Dupa terminarea defileului Altet'i'a Sa Regala s'a intorsu, la órele 12 la Palatu, in aclamatiunile numerosului publicu care se afla pe strade. In acea di, la órele 6 sér'a A. S. R. Domnulu a binevoit u a intrati la prandiu pe d. ministru de resbelu, pe toti dnii generali si oficeri superiori din garnizóna, in numeru de 90 persone.

Dupa prandiu A. S. R. Domn'a a venit u apartamentele in care se aflau strinsi dnii oficeri si a convorbitu, in modulu celu mai gratiosu, cu mare parte din domniile loru.

T.

Onorata Redactiune!

Nereu in 2 Ianuariu 1880.

Subscrisii aducem u prin acést'a la cunoscintia publica că parochia romana ortodoxa din Nereu, tractul protopresbiteralu Banatu-Comlosiu s'a nisuitu din indemnulu seu in buna intelegera cu comitetulu parochialu si presiedintele de a infiintat unu „Fondu scolasticu“ deocamdata cu sum'a de 46 fl. v. a. care s'a si depusu in aju-nulu Nascerii Domnului in cas'a de pastrare.

Desi lucrul are mai multu o insemnatate numai locala, totusi are si acestu fondu istoricul seu; pentru că i-s'a pusu basa inca nainte cu vr'o siepte ani, cand au contribuitu pentru acestu fondu urmatorii: Ales. Cerniciu 5 fl. 36 cr., Petru Fleseriu 5 fl. 12 cr., Sima Mihaiu 2 fl. 12 cr., Teod. Popoviciu sen. 1 fl. De atunci incepe in daru s'au facutu mai multe incercări căci fiindu recoltele totu nefavoritóre, intreprinderea a remasu suspinsa. In fine incepe comitetulu parochialu si-a pusu tota ostenel'a se nu lase lucratu intr'atát'a ci se duc in deplinire ce mai de multu s'a cercatu. Astfelui a decisu ca fia care parochia cununata se dea la luna una cruceriu pentru acestu fondu, neeschidiendu-se si donatiunile mai mari. Mai multu au contribuitu urmatorii: St. Opreanu 5 fl. 30 cr., Eremie Chipéiu 5 fl. 20 cr., Ilie Crisanu 5 fl. 12 cr., Pavelu Sîrbu 5 fl., Ioanu Opreanu 1 fl., Simeon Baranu 67 cr., Mari'a Chipeiu 50 cr., George Mezin, 62 cr., Victori'a Mihaiu 50 cr., George Ilinii 50 cr. — Adaugandu acum si sumele mai susnumite facu cu totulu 37 fl. 27 cr., asta incat cu sum'a adunata cu mai pucini cruceri 8 fl. 73 cr. facu unu totalu de

46 fl. v. a. cari cum s'a disu mai susu s'a si depusu spre fructificare.

Noi ne bucuràmu din inima că prin zelulu comitetului parochialu si cu ajutoriulu Domnului puturàmu vedé acestu fondu infiintiatu care, — avemu sperantia — că va cresce in fiacare anu cu celu pucinu 20 fl. v. a. numai din contribuiru cu cruceriulu pe luna neconsiderandu si alte donàri marinimòse, cari de siguru nu voru lipisi; si asia in scurtu timpu spre usiurarea poporatiunei intregi, desi nu toté, totusi o parte din spesele pentru sustinerea scólei se voru poté acoperi din interesele acestui fondu.

George Mezin, Danila Mezin, Sima Mihai, Válerie Popoviciu, Stefan Stroia.

D i v e r s e .

* **Principii din Pedagogia generala de Dr. Ilarion Puscariu** este titlulu unui opu aparutu in tipografi'a archidiocesana din Sibiu. Opulu acest'a va fi de sigur binevenitul publicului romanu si cu deosebire dloru invetiatori si tuturor barbatilor nostri, cari se intereséza de scóla si educatiune. Pretiulu este 1 fl. ér jumetate din venitu este destinat pentru reununile invetatoresci din Metropoli'a romana gr. or. a Ungariei si Transilvanie.

* **Junimea romana din Aradu** va arangiá in sér'a de 14/26 Februarin a. c. unu balu in sal'a otelelului „Crucea Alba.“ Venitulu acestui balu este menitul pentru alumneulu institutului pedagogico-teologicu romanu din Aradu. Speràmu, că succesele obtinute pana aci de balurile junimeei romane din Aradu sunt destula garantia, că balulu va reusi bine, va fi cercetatu de publicu, si va aduce si alumneului unu venitu frumosu.

* **Donatiuni imparatesci pentru Hertegovina.** Maiestestatea sa a donatu pentru ajutorarea bisericelor si scóleloru din Hertegovina 2000 fl.

* **Reuniunea romana** de gimnastica si cantari a arangiatu in sér'a de anulu nou precum cetimu in „Gaz. Trans.“ o convenire colegiala, impreunata cu unu-concertu, care a succesu peste asteptare. La medianópte, cand s'a terminat productiunile musicale, s'a intunecatu sala intréga, ér dlu profesor Dr. Nic. Popu tienù unu discursu scurtu, in carele anunciată departarea anului vechiu si in cuvinte alese salutà pre celu nou. Dupa aceea se facu érasi lumina, muzic'a intonà o hora nationala, cu carea se incepudantiulu, care durà pana diminéti'a.

* **In ajunulu Nascerii Domnului** Pré Santi'a Sa, parintele Metropolitu-Primate alu Romaniei insocitul de inaltulu clerus a infaciisatu la palatu la órele $11\frac{1}{2}$ dem. cu sant'a icóna a Nascerii si in presen'ta Mariilor Loru a facutu rogationile. Dupa acésta Inaltu Pré Santi'a Sa a luatu dejunulu cu Altetiele loru Regale.

* **Guvernulu Germaniei** a cerutu dela consiliulu federalu sporirea armatei. Motivulu, pe care se baséza acésta cerere este starea armatei franteze si pregatirile, ce le face Russi'a, ba in espos-eulu guvernului espune chiar si posibilitatea unui resbelu.

* **In Romani'a** s'a constituitu conform provocarii ministrului de interne comitete, cari aduna ofrande pentru ajutoriulu seraciloru.

* **Napoleon III.** La 9 Ianuariu, cand s'a implinitu anulu alu sieptelea dela mótea imperatului Napoleon III, s'a celebrat la Chislerhurst una parastasu, pentru sufletulu marelui defunctu. Serviciulu divinu s'a tienutu pe la 11 óre in biserica st. Mary. Imperatés'a s'a rugatu o bucată de vreme la mormentulu defunctului ei sociu. De facia au fost: principele Lucian Bonaparte, ducele si duces'a de Bassano, Pietri si alti aderinti credintiosi de ai imperatesei.

* **Recensiuni.** Sub titlulu acest'a cetimu in diurnalulu „Invetiatoriulu“ din Bucuresci urmatorele: Tduceescu (Ioan). Esercicii intuitive. Arad. 1878 oct. pag. 38 (pretiulu 50 cruceri.)

Autorulu prin esercitiele intuitive voesce se ajute pre invetiatoriu, aratandu-i ce trebuie se faca in cele dantaiu dile, cand copilulu vine pentru antaiasi data la scóla. Metodulu intrebuintiatu este bunu si invetiatoriulu póte se culéga multe idei si sfaturi folositóre. Neajunsulu cărtii este ortografi'a, apoi limb'a, in care este scrisa, si că materiele sunt pré scurte tractate. Ortografi'a este cea cipariana pucinu modificata si limb'a este câte odata cu totulu neintielésa.

Astfeliu in scrierea de fatia se tractéza despre „iaga“ (calamariu), in care punemu „negréla négra“ (cernéla négra), despre „spongchia“ (burete), cu care stergemu tabl'a; despre „cornurile“ (coltiurile) crucii si mesei, despre podrumulu (?) si „chiliele“ (camerile, odaile) cassei, despre „maestrii“ (meseriasi séu mestesiugari), fauri (ferari), caltiunari (cismari, caltiunarese se intrebuintioza numai la nunta), pitari (brutari), despre „agru“ (tierina), despre pocalu (paharu cu apa) si altele asemenea. Parerea nostra inse este, că in scóla copilului trebuie se i-vorbim in limb'a tatei si a mamei, fiindcà numai asia potem fi intielesi de densii.

Cartea de fatia inse are si multe parti bune. Recomendàmu invetiatoriloru, ca să-se folosésc de dens'a in predarea invetiamentului intuitivu.

* **Camer'a Romaniei** si-a renceputu lucrarile la 10 Ianuariu. Cu acésta ocazie d. presedinte a tienutu unu discursu de bunavenire mandatarilor tieri, apoi s'a votatu urgenti'a pentru proiectulu de rescumperare a cailor ferate.

* **Scóle de meserii.** In orasiulu Caracal din Romani'a s'a inaugurat cu tóta salemnitatea la 2 ale curentei deschiderea scólei de meserii, creata cu spesele judetiu'lui. Ea pórta numele de **Zaman**, care a daruitu de veci unu localu cu terenu suficientul pentru curte si alte edificie necesarie ce s'a mai facutu. Totu asemenea se va infintia in curend si la Argesiu o scóla de meserii din fondulu prevediutu prin bugetulu judetiu'lui pe anulu 1880.

* **A esitu de sub tipariu** in tipografi'a Gre-gorie Luis „Predila“ (unu prisionieru la Turci) poem'a eroica in patru canturi de Vasile Rusanescu cu prefacia de G. Sion, membru academiei romane, pretiulu 1 leu nou.

* **Principele Bulgariei** a anunciatu prin tata-seu tiarului Russiei, că in urm'a neplaceriloru, ce le intempina din partea poporului voiesce a demissioná. Tiarulu inse insista, că principele se remana la postulu seu in interesulu Russiei, si se crede că cu oca-siunea venirei printiului la Petersburg la iubileulu de 25 ani alu Tiarului, va fi ademenit u se renuncie la abdicere.

* Camer'a deputatilor din Budapest'a si-a reinceputu siedintiele Joi in 23 ale curentei cîl. nou.

* Ministrul de culte, d. Trefort a emis o ordinatiune referitoria la preparatiunea candidatilor de profesura pentru scôlele medie. Conform acestei ordinatiuni cursulu de profesura se ridica la 4 ani, in care timpu candidatii voru avé a petrece nentreruptu in institutu. Totu de odata se introduce o sistema noua de esamene.

* Luminatoriu este titlulu unui organu publicu politicu, ce va aparé cu incepere dela 1 Martiu a. c. stilulu vechiu in Timisiór'a, avendu de redactoru pe domnulu advocatu *Paulu Rotariu*, ér de proprietariu pe reverendissimulu domnu protopresviteru M. Dreghiciu. In apelulu ce-lu adreséza dlu redactoru si dlu editoru alu noului organu de publicitate catra publiculu romanu constata mai antaiu necessitatea unui astfeliu de organu pentru Ungari'a in sensu propriu, ér dupa aceea aréta, cà la darea diurnalului s'au decisu numai dupa ce mante de tóte s'au pusu in contielegere si consultare cu intelligent'a romana din mai multe orasie si orasiele, si dupa ce din tóte partile i-s'au adresatu consemnieminte, ba din unele orasie s'au oferit chiar si deobligamente formalii pentru sprinjire atât materiala cât si spirituala.

Program'a acestui diurnal este urmatóri'a: 1) Pe terenulu puclieu-politicu. Avend in vedere institutiunile actuali de statu, in cuprinsulu discusiuniloru sale va trage tóte afacerile interne si esterne ale patriei, insistandu la regularea loru astfeliu, ca din trens'a se resulte usiorarea sarcinelor publice si inlesnirea progresului comunu, prin urmare: a bunastărei si fericirei comune. 2) Pe terenulu națiunalu. Staruindu cu tóta decisivitatea la rigurós'a implinire a legilor sustatatorie cari se inspire si propage adeveratulu patriotismu pre bas'a principiului de egala indreptatire a popóreloru confloctitorie pe terenulu Corónei stului Stefanu. 3) Pe terenulu administrativu. Va insiste la o astfeliu de autonomia a Comitatelor, carea in adeveru se faca decisiva vócea poporului portatoriu de sarcine; pe langa acést'a va pledá pentru moralitatea si capacitatea diregatorilor publici, combatendu in modu loialu si legalu ori ce abusu ce s'ar aretă pe acesta terenu. 4) Pe terenulu culturalu-bisericescu. Va starui pe langa autonomi'a bisericelor si instructiunea națiunala-confessiunala, insistandu cu tóta tarí'a pentru respectarea drepturilor ambelor biseric romane. 5) Pe terenulu economicu, comercialu si industrialu. Va cercetá pedecele desvoltării si ale progresului; va cere delaturarea acelor'a, va cautá si recomandá medilócele cele mai bune pentru progressulu generalu si particularu. 6) Preste totu: Fó'i'a va fi condusa de principii democratice, moderate, adeca treptatu aplicande. Scopulu ei va fi: a atrage, apropiá si consolidá spiritele, a li concentrá activitatea, spre desceptarea consciintiei națiunale, prin urmare polemiile personali nu se voru admite. 7) Fó'i'a fiindu rezultatulu mai multor'a, cari dorescu a luminá poporulu romanu despre drepturile, lipsele, interesele sale, despre binele séu folosulu seu adeverat: a luminá pe cei din fruntea poporului asupra lipselor, suferintelor si justelor dorintie ale poporului, merita a portá titlulu respective numele „Luminatoriu.“

Pretiulu diurnalului in internulu tieriei pe unu anu intregu este 8 fl., pe $\frac{1}{2}$ anu 4 fl., pe $\frac{1}{4}$ 2 fl.; in tieri streine pe anu 10 fl., $\frac{1}{2}$ anu 5 fl., $\frac{1}{4}$ de anu 2 fl. 50 cr.

Salutâmu cu bucuria nouu organu de publicitate, si i-dorim viétia indelungata si celu mai bunu succesu.

* Redactiunea si editur'a diariului „Pastoriulu“, ce era se apara, dupa cum s'a anuntiatu inca in tóm'n'a trecuta in Gyula — aduce la cunoșcinti'a publicului, că neavendu unu numeru suficientu de abonenti n'a potutu aparé la timpulu anuntiatu. De acea invita de nou onoratulu publicu a insinuá prenumeratiuni pana la 1 Februaru a.c. In casu candu nici pana atunci nu voru incurge prenumeratiuni de ajunsu, atunci voru trebui se suspinda acésta intreprindere pana la timpuri mai favorabile.

* Monetari'a nóstra — serie „Telegrafulu“ din Bucuresci — a scosu acumu de curêndu unu numeru óre care de monete d'arama. Acésta moneta, candu te uiti la ea, asia cumu este noua, are aparinti'a de departe a unei monete de auru. Mai cu séma aceea de doi bani incurca multu pe necunoscetori. Acésta asemanare a datu escrochiloru ocasiune a-si pune in practica meseri'a loru. Dilele trecute mai multi ómeni au fostu insielati de catra acei miserabili. Pentru acést'a, pe de o parte prevenimur pe cetatiani, se nu mai cada in ghiarele loru, cà aceea moneta de arama este mai mica decâtun moned'a russésca séu francesa de 20 franci si mai mare de cátu ceea de 10. Colórea érasi este mai inchisa si monet'a multu mai usióra. Pe de alta parte apelamur la Politia, că se ia mesurile cele mai seriose spre a aperá pe tieranii, cari vinu din districtu cu lemne séu cu alte obiecte de vîndiare. Acest'i'a potu se fia lesne victim'a insielatoriloru, dupa cumu s'a vediutu in diferite rînduri.

* Bugetulu Romaniei pe anulu 1880 presen-tatutu camerei de ministrulu de finantie aréta, că venitele se urca la sum'a de 124,045,575, lei, din care 121,793,120, lei pentru Romani'a, si 2,252,455 lei pentru Dobrogea. Cheltuele su.tu de 127,715,887 lei, adeca 125,235,058 lei pentru Romani'a si 2,480, 829 lei pentru Dobrogea. Deficitulu, ce se aréta in acestu bugetu, dice dlu ministru, se va acoperi séu prin bileté ipotecare remase disponibile, séu prin reducerei in cheltuieli.

* Unu lupu omorîtu cu musica. La 10 ale curentei a voitu se sara unu lupa in ocolulu unui proprietariu din Kis-Petri, ca se-i rumpa oile din grajdul. Elu cadiu inse in o cursa, de unde a fost luatul a dou'a di si omorîtu cu mare parada cu concursulu musicei tiganiloru diu satu.

* Mortu la altariu. Din Brünn aducu diurnalele scirea, că unu preotu catolicu de acolo cu nunele Luchesiu pe cand cetiá evangeli'a in biserică de odata esclamă cu o vócea tremuranda: „nu seiu ce este cu mine, mi-este fórt greu.“ Cu aceste cuvinte se intórse si puse capulu pe altariu, in care pozițiune re-mase mortu. Multimea din biserică spariata de acésta intemplare lu-udă cu apa rece, crediendu că este le-sinatu. Venindu medicul constata inse că este mortu in urm'a unei loviturii de inima.

* Stricatiunea vinarsului. Tóte alcoholele contine mai multa ori mai pucina otrava. Dintre tóte inse mai stricatirosu este alcoholulu din rachiu. Acest'a ataca corpulu in mesur'a cea mai mare, suge tóte sucurile de viétia, ataca intréga sistem'a nervala, si face din omu unu idiotu.

* **Omoru.** Din Bogrian, comitatulu Carasiu se scrie diariului „Magyarország” urmatorele: Aici nu mai este siguru omulu de vieti a sa dupa ce inseréza. In dilele din urma unu cetatién se află sér'a linischtu in cerculu familiei sale, cand de odata veni unu glontiu pe feréstra, lu-lovi in peptu, si cadiu in data jos mortu, ér o fica a sa fu greu ranita intr'o mana. Criminalistulu inca nu s'a descoperit.

* **Testamentulu unui criminalistu.** In Hamburg a muritu dilele din urma unu omu cu avere, alu carui testamentu, cand s'a deschis, a facutu mare sensatiune in lume. Mortulu fusese mai naînte servitoriu la nesce comercianti ayuti, dar mai tardi scapatati prin nenorociri si mai cu séma prin furtu. De erede principalu puse testatorul pe neguтиtoriulu S., carele falimentà in urm'a unui furtu, ér côte 30,000 de marce lasà veduvei unui neguтиtoriulu si unui teneru. Pe toti acesti trei i-gasì scirea despre acestu testamentu in cea mai mare lipsa. La finea testamentului era adaosa o dechiaratiune, in carea recunoscere, că elu lasa averea sa acelor'a pre cari insusi i-a ruinatu prin furturile sale, impartirdu-o in proportiune. Interesanta este finea dechiaratiunei, in carea testatorulu scrie urmatorele: „Este de multu, de cand apesa greu pe consciintia mea faptele mele rele, si mai cu séma impregiurarea, că eu din frica, că se nu provoci suspiciuni asupra mea, n'am potutu ajutá cu nimicu pre cei daunati de mine. De aceea privescu de gratia a lui Ddieu mórtea, ce vedu că va veni in curendu, si carea me face, că se potu ajutá pe cei cari eu i-am nenorocit, si astfelui potu se speru, ca vin'a mea va deveni mai usiora.

* **O casa intréga din ghiétia.** In gradin'a zoologica din Moscva se afla o casa zidita de curénd, tóta din ghiétia. Cas'a are döue usi si siese ferestri, si este zidita dupa tóte regulele architecturei. La zidirea acestei case au lucratu doi architecti si 300 de lucratori.

* **O consultatiune medicala.** Doctorulu Clemenceau, care este deputatu in camera franceza si amicu alu lui Gambetta tienea intr'o di óra de consultatiune cu pacientii sei. De odata i-se infacisiara doi individi. Dupa ce cercetă pe celu dantaiu, care suferia de peptu se apucă se-i scria recept'a, si dete ordiu ca se intre alu doilea in camer'a de visita. Cand intră acest'a in casa, i-dise sè-se desbrace, ér dupa ce fini recept'a lu-intrebă: „Asia este, că si Dta suferi de peptu.” „Ba nu dle doctoru, fù respunsulu eu suferu de lipsa de pane. De acea te rog se binevoiesci a te intrepune pentru mine, ca se capetu una oficiu la posta.

* **Atentatu in biserică.** La 17 Ianuaria s'a intemplatu in biseric'a sf. Petru din Hatton-Garden unu atentatu contra preotului, pe cand acest'a se află inaintea altariului — celebrandu liturgia. Unu necunoscutu slobodi din unu revolveru mai multe puscaturi asupra preotului. In cercetare nu voi se scie criminalistulu nimicu despre cele intemplate. De aceea s'a predata medicului, ca se-lu observeze, de nu este cumva nebunu.

* **Din Winnipeg,** in statele unite se scrie, că a fost decapitatu unu Indianu, carele a marturisit insusi inaintea tribunalului, că si-a omorâtua femme'a si siept copii, si li-a mancatu carnea.

Concurse.

Conformu ordinatiunei venerabilului consistoriu gr. or. Oradaru dta 3. decemvre 1879 Nr. 863. B se scrie concursu pentru vacan'ta parochie de clas'a a III-a din **Sabolciu** cettulu Bihor protopresviteratulu Pestesiului.

Emolumintele:

1. Birulu dela 65. fumuri côte un'a vica cucuruzu sfarmatu.

2. Felosirea a loru 24. jugere pamantu intru-un'a massa de clas'a prima, langa cas'a parochiala.

3. Dela tóta cas'a un'a diua de lucru cu palmele, cu mancare, fara mancare jumetate di.

4. Cuartiru liberu cu döue chilii, culina, si camara, precum si stolele indatinate.

Doritorii de-a ocupá acésta parochie suntu avisiati a-si trimite recursurile loru instruite in sensulu Statutului Organicu, si adresate Comitetului parochialu Administratorului ppescu in Lugasiulu de sus post'a ultima Elesd, si a se presentá in vre-o dominica, ori sarbatore in sant'a biserică pentru de a-si aratá desteritatea in cantare si oratorie, pana in 10 februariu st. v. 1880. in care diua va fi si alegerea.

Datu in Sabolciu la 31. decemvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine. **Teodoru Filipu** m. p. Administratore ppescu.

Dupace prin decisulu veneratului consistoriu aradanu din 19 Decembre 1879 Nr 2702 s'a decretatu infintiarea unei capelani prelanga parintele protopresbiteru al **Banat-Comlosiului** ca si parochu: pentru ocuparea postului de capelanu se scrie concursu pana la **30 Ianuarie 1880**.

Emolumintele impreunate cu acestu postu sunt: côte una a treia parte din tóte venitele si beneficiele celor döue parochii, anume: din parochia protopresbiterala, si din parochia veduva dupa preotulu Ioanu Grozescu.

Recurintii dela care se cere calificatiune pentru parochiele de frunte voru ave a-si inaintá recursele lor instruite cuviinciosu, la parintele Pavelu Tempea comisariu consistorialu in Toraculu mare.

Banat Comlosiu la 29 Decembre 1879.

Comitetulu parochialu.

Se scrie concursu in urmarea gratiösei ordinatiuni a vener. Consistoriu Oradaru nr. 847. B. pentru parochia din **Lugasiulu** inferioru, protopresbiteratulu Pestesiului, comit. Bihar.

Emolumintele suntu: Casa parochiala cu gradina, birulu dela 130 de case, 1 vica de cucurudiu sfarmatu, 12 jugere si 84 □⁰ pamantu, precum si folosirea cimetiériului, dela tóta cas'a o di de lucru cu mancare, éra foia mancare 1/2, si stolele usuate.

Doritorii cari voiescu a ocupá parochia acésta au a-si trimite suplicele concursuali adresate comitetului parochialu, on. d. Ioanu Tiforul com. cons. in Gyfres, p. u. Tarján, pana la 3 fauru 1880, in care di va fi si alegerea, si pana atunci a se presentá in biserică spre documentarea desteritatii sale in cele rituali si cantari.

Lugasiulu inferioru 20 decemvre 1879.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu comis. consist.